

Monitoring Commissie
Corporate Governance Code

Verstuurd via e-mail
secretariaat@mccg.nl

Secretariaat:
Antonio Vivaldistraat 2-8, 1083 GR Amsterdam
Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam

T +31(0)20 301 02 35
F +31(0)20 301 03 02
rj@rjnet.nl
www.rjnet.nl

Onze referentie : RJ-Div. 6041 C
Telefoon : 020 301 0391
Datum : 29 april 2022
Onderwerp : Consultatiedocument voorstel voor actualisatie Corporate Governance Code 2022

Geachte leden van de Monitoring Commissie Corporate Governance Code,

Graag maakt de Raad voor de Jaarverslaggeving (hierna RJ) gebruik van de mogelijkheid te reageren op het “Consultatiedocument voorstel voor actualisatie Corporate Governance Code 2022” (hierna Consultatiedocument) tot herziening van de Nederlandse Corporate Governance Code (hierna Code). De RJ waardeert de inzet van de Monitoring Commissie om de Code verder te verbeteren alsmede de wijze waarop de voorgestelde wijzigingen in het Consultatiedocument van 21 februari 2022 tot uitdrukking zijn gebracht.

De RJ heeft als doel om de kwaliteit van de externe verslaggeving van bedrijven en organisaties te bevorderen. Om deze reden beperken wij ons tot de voorstellen die van invloed zijn op de externe verslaggeving van ondernemingen die onder de werking van de Code vallen. In de paragrafen hierna hebben wij onze belangrijkste aandachtspunten kort verwoord.

ESG strategie en lange termijn waardecreatie

De RJ is van mening dat de Commissie terecht ESG onderwerpen toevoegt aan principe 1.1 Lange termijn waardecreatie en bijbehorende best practice bepalingen (hierna bpb). Ook is de RJ van mening dat hierover moet worden gerapporteerd in het bestuursverslag. Het sluit aan bij de huidige praktijk van de meeste ondernemingen, de maatschappelijke trends alsmede bij de informatiebehoeften van stakeholders. De RJ ziet hierbij de volgende aandachtspunten:

- De Europese Commissie heeft met het voorstel voor de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) en de Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) twee belangrijke en omvangrijke concept richtlijnen opgesteld voor de rapportage over, respectievelijk de inhoud van, het ESG beleid. Uit deze richtlijnen zullen gedetailleerde rapportagevereisten voortvloeien, die verder gaan dan de voorgestelde aanpassingen in de Code. De RJ ziet het risico dat de bepalingen over de ESG rapportage in principe 1.1 niet langer relevant zullen zijn nadat beide concept richtlijnen definitief zijn geworden. Om te voorkomen dat de Code binnen afzienbare tijd achterhaald is, zou de Commissie bij het formuleren van de vereisten zoveel mogelijk moeten verwijzen naar de gedetailleerde bepalingen in toekomstige regelgeving zoals de CSRD en CSDDD.

- In bpb 1.1.4 wordt de verantwoordingsverplichting nu nader omschreven met de bedoeling om aan te geven dat ook over de ESG-strategie en de realisatie daarvan concrete informatie dient te worden verstrekt. Wij onderschrijven deze strekking van de aanvulling, maar merken op dat de gebruikte bewoordingen niet altijd de beoogde duidelijkheid geven over wat van ondernemingen verwacht wordt:
 - Het is niet duidelijk wat verstaan wordt onder “effecten die de bedrijfsvoering heeft gehad in de productie- en waardeketen”. De term effecten is niet duidelijk afgebakend. Om dit te verduidelijken, adviseert de RJ om in de Code zoveel mogelijk te verwijzen naar de vereisten in de CSRD.
 - De term “productie- en waardeketen” is een veel omvattend begrip, zowel aan de leveranciers- als aan de klantzijde. Het is de vraag of ondernemingen op een betrouwbare wijze een inschatting kunnen maken van de effecten van hun bedrijfsvoering in de gehele keten. Het leverancierslandschap is vaak sterk versnipperd doordat internationaal wordt gehandeld en daarbij vaak vele onderaannemers betrokken zijn om producten en diensten te leveren. Het is voor ondernemingen niet altijd mogelijk om betrouwbare informatie over het handelen van deze leveranciers en onderaannemers te krijgen. Aan de klantzijde is vaak sprake van grote, niet-homogene klantengroepen die in de loop van de tijd aan verandering onderhevig zijn. Om de productie- en waardeketen zo goed mogelijk af te bakenen, adviseert de RJ om in de Code zoveel mogelijk te verwijzen naar de vereisten in de CSDD.
 - De Commissie stelt voor om de effecten “waar mogelijk gekwantificeerd en gemonetariseerd” weer te geven. Kwantificering van effecten in de vorm van KPI’s is in dit kader een begrijpelijke eis, met een terecht voorbehoud dat kwantificering op praktische beperkingen kan stuiten. Monetariseren kan een verrijking van de informatie zijn, maar voor veel effecten is monetarisering conceptueel niet goed denkbaar, laat staan praktisch uitvoerbaar. Dit verschil zou beter tot uitdrukking gebracht kunnen worden, met name om te voorkomen dat ondernemingen minder KPI’s gaan rapporteren met het argument dat monetariseren niet mogelijk is.
- Voor het rapporteren van de ESG strategie en effecten van de bedrijfsvoering in de gehele keten, geeft de Commissie de suggestie om twee documenten als leidraad te gebruiken: de ontwerp CSRD richtlijn van april 2021 en de OESO due diligence handreiking voor maatschappelijk verantwoord ondernemen uit 2018. De RJ vindt dat hier ook een verwijzing opgenomen kan worden naar andere verslaggevingsstandaarden zoals bijvoorbeeld van de International Sustainability Standards Board van de IFRS Foundation (ISSB) en de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD).

Diversiteit en inclusie

De RJ is het eens met de Commissie dat het begrip diversiteit verder gaat dan alleen gender en dat de wetswijziging van artikel 2:142b BW, die per 1 januari 2022 is ingegaan, hier geen rekening mee houdt. In de praktijk zal het naar verwachting lastig zijn om diversiteitskenmerken zoals culturele achtergrond op begrijpelijke en vergelijkbare wijze te duiden in de verslaggeving. De RJ merkt verder op dat de term genderidentiteit niet gebruikt wordt in de wetgeving, zoals bijvoorbeeld in artikel 2:142b BW. Door het hanteren van verschillende terminologie kan hierdoor verwarring ontstaan bij zowel opstellers als gebruikers van de diversiteitsinformatie.

Daarnaast wijst de RJ er op dat het begrip talent een breed begrip is; het is niet duidelijk hoe dit door de Commissie afgebakend wordt en waarom de Commissie haar boodschap beperkt tot ‘talent’ in plaats van ‘medewerkers’. Dit maakt het wellicht voor gebruikers lastig om de verslaggeving hierover goed te interpreteren en ondernemingen op dit punt te vergelijken. De bewoordingen “waar relevant en mogelijk” kunnen weggehaald worden, omdat dit begrijpelijkerwijs voor alle ondernemingen relevant is.

Cultuur

Bij bpb 2.5.4 stelt de Commissie voor om het begrip waarden en de wijze waarop deze zijn ingebed in de vennootschap te vervangen door het begrip cultuur. Cultuur is echter wel een onderwerp dat op een voor de

onderneming specifieke wijze beschreven moet worden, door bijvoorbeeld inzicht te geven in de werking van de gedragscode, klokkenluidersregeling, organisatie van vertrouwenspersonen, de wijze waarop tegenspraak is georganiseerd, hoe de borging plaatsvindt van een veilige en inclusieve werkkplek, en dergelijke.

Beloningsbeleid en verantwoording over beloningen

De RJ is het eens met de wijzigingsvoorstellen van de Commissie inzake het beloningsbeleid en de verantwoording over de beloningen. De RJ vindt het begrijpelijk dat bij de uitvoering van het beloningsbeleid ook rekening wordt gehouden met de (realisatie van) ESG doelstellingen en de invloed daarvan op de lange termijn waardecreatie, zeker nu dit een prominentere plaats krijgt binnen de strategie en het bestuursverslag.

De guidance voor de berekening van de pay ratio biedt meer houvast aan rapporterende ondernemingen en verbetert de onderlinge vergelijkbaarheid. Voor de bepaling van de jaarlijkse beloning van de CEO en de gemiddelde beloning van de werknemers verwijst de guidance naar de (geconsolideerde) jaarrekening op IFRS grondslag. De RJ merkt op dat niet alle ondernemingen die de Code toepassen IFRS gebruiken. Het is daarom beter om (aanvullend ook) een verwijzing te maken naar de toegepaste verslaggevingsgrondslagen in de jaarrekening. De guidance vermeldt aanvullend dat de waarde van het op aandelen gebaseerde deel van de beloning wordt bepaald op het moment van toekenning, in lijn met de daarop toepasselijke voorschriften onder IFRS. IFRS gaat echter niet in alle gevallen uit van de waarde op het toekenningsmoment; om te voorkomen dat ondernemingen in deze situaties de waarde moeten herrekenen naar toekenningsmoment, adviseren wij om alleen een generieke verwijzing op te nemen naar de toegepaste verslaggevingsvoorschriften voor op aandelen gebaseerde beloningen.

Overige opmerkingen

De RJ merkt op dat de best practice bepalingen (bpb) in de Code over de *verantwoordelijkheid* van bestuur (bpb 1.1.1) en commissarissen (principe 1.5) niet altijd consistent zijn met de bepalingen over de externe *verantwoording* (bpb 1.1.4) daarover en daardoor mogelijk tot onduidelijkheden leiden bij de toepassing in de praktijk. Hieronder zijn enkele voorbeelden hiervan opgenomen:

- Conform bpb 1.1.1 is het bestuur verantwoordelijk voor het opstellen van een visie en strategie voor lange termijn waardecreatie. Onderdeel hiervan is een ESG strategie met concrete ESG doelstellingen alsmede zeven specifieke aandachtspunten die bij het vormgeven van de strategie meegenomen moeten worden. Bpb 1.1.4 bepaalt dat het bestuur in het bestuursverslag een toelichting geeft op de lange termijn waardecreatie; echter de tekst in deze best practice bepaling lijkt niet volledig aan te sluiten op de aandachtsgebieden zoals genoemd in bpb 1.1.1.
- Uit de voorgestelde aanpassingen van principe 1.1 en bpb 1.1.4 blijkt dat verantwoording over ESG in de verslaglegging van de vennootschap steeds belangrijker wordt. De voorstellen voor de rol van de raad van commissarissen zoals verwoord in principe 1.5 en het verslag van de raad van commissarissen zoals bedoeld in bpb 2.3.11 lijken hierop niet aan te sluiten.
- De Commissie doet verschillende voorstellen voor de interne audit functie, waaronder het rapporteren van onderzoeksresultaten aan de auditcommissie. De voorstellen voor de rol en het verslag van de raad van commissarissen lijken hierop niet aan te sluiten.

Mochten er vragen zijn over deze reactie, dan vernemen wij dit graag van u.

Met vriendelijke groet,

drs. Gerard van Santen,
voorzitter Raad voor de Jaarverslaggeving